

Kopvoddentax

De vrijheid van meningsuiting is - dankzij de procedure tegen Geert Wilders - de laatste weken weer veelvuldig in het nieuws geweest. Gelet op de mediageniekheid van de verdachte en diens advocaat valt te vrezen dat een en ander de komende maanden nog wel even zal blijven duren. Reden om op deze plaats eens stil te staan bij de juridische aspecten van de kwestie waarbij de auteur zekerheidshalve op voorhand opmerkt dat delen van deze column ook satirisch opgevat kunnen worden.

De vrijheid van meningsuiting is in de meeste democratische samenlevingen een grondrecht en wordt los daarvan als een groot goed beschouwd. Je mag in Nederland dus eigenlijk alles zeggen. Maar pas op (!) noem mijn confrère Mr. Bram Moskowicz, advocaat van voornoemde Geert W., vooral geen *maffiamaatje* want de kans is groot dat u die woorden op last van de Rechter moet terugnemen en daarvoor ook nog eens een fikse vergoeding zult moeten betalen.

Dat je in Nederland alles mag zeggen is in theorie dus wel verdedigbaar en dat zal Mr. Moskowicz de komende maanden dan ook ongetwijfeld met verve gaan doen, maar in de (rechts)praktijk worden klaarblijkelijk toch grenzen gesteld.

Voor wie zich overigens af vraagt hoe het (gelet op het voorgaande) toch kan dat uitgerekend Mr. Moskowicz – die na de volgende verkiezingen toch zeer waarschijnlijk een *kopvoddentax* voor zijn keppeltje riskeert - Wilders in deze zaak kan bijstaan, het volgende: Advocaten in functie brengen uitsluitend de mening van hun cliënt naar voren en kunnen op die manier dus in principe ongegeneerd alle meningen uiten zonder daarmee zelf enige grens te overschrijden. Dat kan dus betekenen dat door één en dezelfde advocaat op de ene dag wordt bepleit dat het niet zo erg is om iemand tot op het bot te krenken of (ik noem maar wat) te doden terwijl door hem op de andere dag voor diezelfde gedragingen een schadevergoeding of een ontslag op staande voet wordt gevorderd.

De vraag waar de Rechtbank zich in de zaak Wilders over moet buigen, is of onze gedoodverfde nieuwe premier vorenbedoelde grenzen al dan niet heeft overschreden. Wilders vindt van niet want waarom zou hetgeen volgens zijn heilige overtuiging waar is niet gezegd mogen worden. Een op het eerste oog politiek maar ook juridisch begrijpelijke strategie. Niet verwonderlijk ook want zijn advocaat heeft niet zo lang geleden met dit waarheidsargument nog gescoord tegen Jort Kelder die natuurlijk niet kon bewijzen dat Mr. Moskowicz daadwerkelijk een *maatje* van de heer Holleeder was. Ik vraag me echter wel af of dit waarheidsverweer Wilders in de tegen hem aanhangige strafzaak zal helpen. Dit op de eerste plaats omdat een Rechter wel uitkijkt om de uitspraken van Wilders als bijvoorbeeld “de islam is een achterlijke cultuur” als feitelijk juist te bestempelen, en dus op zoek zal gaan naar een manier om hierover vooral niet te hoeven oordelen. Die escaperoute lijkt er voor de Rechter ook wel te zijn omdat het waarheidsverweer van Wilders vooral een rol speelt in civiele smaad en laster procedures dat wil zeggen in een conflict tussen twee burgers onderling (zoals Kelder en Moskowicz).

Het gaat bij een strafrechtelijke belediging om het geven van ruchtbaarheid aan bepaalde (al dan niet ware) meningen terwijl die meningen maatschappelijk niet als *noodzakelijk* te kwalificeren

zijn. Het gaat dus eigenlijk om de vraag of iemand bepaalde uitspraken in het openbaar heeft verkondigd met het doel een ander in zijn eer of goede naam aan te tasten. Gelet op dit noodzakelijkheidscriterium kan nog wel eens een rol gaan spelen of Wilders zijn inhoudelijke uitspraken niet in andere bewoordingen had kunnen doen. Bijvoorbeeld door te spreken over het *“invoeren van een belasting op hoofddeksels”* in plaats van een *“kopvoddentax”*. Met een beetje pech voor Wilders zal de - scrabble technisch gezien toch best aardig bedachte - term juridisch mogelijk als een bewust grievende, althans onnodige woordkeuze worden uitgelegd.

Ook de context waarin uitspraken zijn gedaan kan een rol spelen bij de juridische beoordeling. Voor bijvoorbeeld cabaretiers en columnisten is het mogelijk gebleken om onder het mom van satire de meest v(l)(r)eselijke dingen over onze Koningin, Christus of de Islam te roepen. Vast staat echter dat Geert W. met zijn opmerkingen geen satirische doelstellingen heeft nagestreefd. Dit tenzij hij als nog zou toegeven dat de *kopvoddentax* eigenlijk een lokale belastingmaatregel is van de Venlose Raad van Elf ingevoerd om de witte pruiken te financieren waarmee honderden PVV-ers de komende verkiezingscampagnes de straat op zullen gaan om Geert verder in het zadel te helpen.